

Amersfoort, 30 september 2016

Al ruim 10 jaar bezuinigen de gemeente en het rijk fors op cultuur en op onderzoek. In Amersfoort zijn plekken voor debat en maatschappelijk initiatief inmiddels dun gezaaid. En deze ontwikkeling wordt vooralsnog niet minder.

In die tijd ontstond met De WAR een alternatief, dat zelfdragend is. Een plek voor cultuur en voor maatschappelijk initiatief die de gemeente geen geld kost, maar oplevert. Een plek die een internationaal erkende hotspot voor innovatie en (burger)wetenschap aan de stad toevoegde.

In 10 jaar bracht De WAR de gemeente ruim €400.000 aan huur op en er werd meer dan €600.000 opgehaald via crowdfunding om de plek van de gemeente te kopen. Dat is meer dan de getaxeerde waarde van het terrein. Veel tastbaarder kun je maatschappelijk draagvlak niet krijgen.

Afgelopen donderdag vernamen we dat het College van B&W er nu voor kiest om het complex voor een paar ton meer te verkopen aan een commerciële partij. Dat is een substantieel verschil, maar ook weer niet schokkend, en niet genoeg om het boekverlies goed te maken.

Wij tekenen bezwaar aan bij dit besluit, en wel op een aantal gronden.

Allereerst ging er een periode van ruim 4 jaar aan vooraf waarin de gemeente De WAR eerst uitgenodigde tot het doen van een haalbaarheidsstudie, maar vervolgens een met crowdfunding ondersteunde bieding van het gehele taxatiebedrag negeerde. Volgens de wethouder "omdat niet duidelijk was hoe serieus die crowdfunding was". Niet alleen is dit een irrelevant argument, het is ook een belediging van alle inwoners die hun geld bijeen hebben gelegd om het terrein van De WAR te verwerven. Dit heet onbehoorlijk bestuur.

Toen het College uiteindelijk een publieke uitvraag deed werd de deur wijd open gezet voor marktpartijen om mee te gaan bieden op de locatie. In de gemeenteraad werd het College echter opgeroepen om er met De WAR uit te komen (in 2015), en de plek te behandelen als maatschappelijk vastgoed (in 2016). Om die reden hebben wij besloten mee te gaan met dit nieuwe plan en erop te vertrouwen dat er nu eindelijk serieus naar inhoud en maatschappelijk belang zou worden gekeken.

Dit vertrouwen blijkt misplaatst. In de selectie is in het geheel niet gekeken naar cultuurwaarde, ruimte voor maatschappelijk initiatief of draagvlak in de stad. De gerealiseerde crowdfunding (meetbaar!) was geen argument. In plaats daarvan werd gescoord met een plan voor (luxe) woningen, studentenhuisvesting en een paar (excuus)ateliers op basis van subjectieve criteria over "stedelijkheid". Bij het winnende plan is ook niet aangegeven hoe een equivalent van de maatschappelijke waarde die met De WAR verloren gaat wordt gecompenseerd. De uitkomst van de selectie voldoet daarmee in onze ogen niet aan de opdracht die de gemeenteraad heeft gegeven. We vragen de Amersfoortse politiek dan ook om zich uit te spreken over de kwaliteit van de procedure en vooral over de waarde van maatschappelijk initiatief.

Amersfoort heeft steeds minder middelen om maatschappelijke waarden als cultuur, erfgoed, sociale cohesie, onderzoek en innovatie te ondersteunen. Wanneer blijkt dat de gemeente ook geen manier kent om ruimte te geven aan de samenleving die zij bestuurt wanneer deze zelf die middelen bijeen brengt, dan is het tijd om het bestuur van die samenleving grondig te herzien.

Harmen Zijp